

Sürdürülebilir Finans İçin Yeni Adım: Yeşil Varlık Oranı Tebliği

A. Giriş

Bankacılık Denetleme ve Düzenleme Kurumu (“BDDK”) tarafından hazırlanan Bankaların Yeşil Varlık Oranı Hesaplaması Hakkında Tebliğ (“Tebliğ”) 11 Nisan 2025 tarihli ve 32867 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır. Tebliğ ile bankaların çevresel sürdürülebilirlik kriterlerine uygun faaliyetleri finanse etme düzeylerinin belirlenmesi ve bu kapsamda birincil anahtar performans göstergesi olarak yeşil varlık oranlarının hesaplanarak kamuya açıklanması yükümlülüğü getirilmiştir.

BDDK’nın konuya ilişkin Tebliğ ile aynı tarihli basın açıklaması uyarınca yeşil varlık oranı, kredi kuruluşlarının yeşil ve sürdürülebilir bir ekonomiye geçiş sürecine katkısının nesnel, tutarlı ve karşılaştırılabilir bir şekilde ölçülerek izlenmesi amacıyla geliştirilmiş bir performans göstergesi olarak uygulamaya konulmuştur. Söz konusu basın açıklamasına [buradan](#), Tebliğ metnine ise [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

B. Yeşil Varlık Oranı ve Hesaplanması

Tebliğ ile birlikte bankacılık sistemine kazandırılan yeşil varlık oranı, bankaların çevresel sürdürülebilirlik açısından finansal faaliyetlerini değerlendirmeye yönelik birincil anahtar performans göstergesi olarak öne çıkmaktadır. Bu oran, bankaların konsolide olmayan bilançolarında yer alan **uyumlu varlıkların, yeşil varlık oranı kapsamındaki toplam varlıklara** bölünmesi ile hesaplanacaktır.

Yeşil varlık oranı kapsamında toplam varlıklar, bankaların bilanço içi toplam finansal varlıklarından; merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerine, merkez bankalarına ve uluslararası kuruluşlara olan alacaklar ile alım satım amacıyla elde tutulan varlıklar çıkarıldıktan sonra, geriye kalan varlıkların itfa

edilmiş maliyetleri üzerinden hesaplanan brüt tutarlarının toplamı olarak hesaplanmaktadır. Öte yandan uygun varlıklar; yeşil varlık oranı kapsamındaki toplam varlıklar içerisinde, kriterleri sağlayıp sağlamadığı dikkate alınmaksızın, BDDK tarafından belirlenen teknik tarama kriterleri kapsamında yer alan tüm ekonomik faaliyetlere ilişkin bilanço içi finansal varlıkların itfa edilmiş maliyet ile ölçülen brüt tutarlarının toplanması ile hesaplanmaktadır.

C. Uyumlu Varlıklar

Yeşil varlık oranının temel bileşenlerinden biri olan uyumlu varlıklar, uygun varlıklar arasından belirlenen ve aşağıda yer alan üç temel koşulu eşzamanlı olarak sağlayan finansal varlıkları ifade eder:

- Çevresel hedeflere önemli ölçüde katkı sağlama,
- Diğer çevresel hedeflere önemli zarar vermeme,
- Asgari sosyal güvenlik standartlarını karşılama.

Bu koşulları karşılayan ekonomik faaliyetlere ilişkin bilanço içi finansal varlıkların, itfa edilmiş maliyet üzerinden hesaplanan brüt tutarları, uyumlu varlık toplamına dâhil edilir. Bu varlıkların belirlenmesinde dikkate alınacak yöntem ve belgeler aşağıda açıklanmaktadır:

a. Çevresel Hedefler

Bir varlığın uyumlu bir varlık sayılabilmesi için öncelikle ilgili ekonomik faaliyetin aşağıdaki çevresel hedeflerden en az birine önemli ölçüde katkı sağlıyor olması gerekir:

- İklim değişikliğini azaltma
- İklim değişikliğine uyum
- Döngüsel ekonomiye geçiş
- Su ve deniz kaynaklarının sürdürülebilir kullanımı ve korunması

- Kirliliğin önlenmesi ve kontrolü
- Biyoçeşitliliğin ve ekosistemlerin korunması ve restorasyonu

Söz konusu katkının tespitinde BDDK tarafından belirlenen teknik tarama kriterleri esas alınır. Bankalar, bu kriterlerin sağlandığını bağımsız doğrulayıcı raporlar (emisyon raporu, fizibilite çalışması, enerji verimliliği etütleri vb.), sertifikalar veya yatırım belgeleri ile tevsik etmekle yükümlüdür.

b. Çevreye Önemli Zarar Vermeme

İkinci olarak, ekonomik faaliyetin yukarıdaki çevresel hedeflerden birine katkı sağlarken diğer hedeflere önemli zarar vermemesi gerekir. Bu değerlendirme yapılırken, faaliyetin ve üretilen ürün veya hizmetlerin yaşam döngüsü boyunca oluşturduğu çevresel etkiler ile kullanım ömrü sonrasındaki etkiler dikkate alınır. Bu kriterler de BDDK tarafından belirlenecek olup, belgelendirme yükümlülüğü bankalara aittir.

c. Asgari Sosyal Güvenlik Standartları

Son olarak, uyumlu olarak kabul edilecek faaliyetlerin ve ilgili tarafların asgari sosyal güvenlik standartlarına uygun hareket etmesi şarttır. Bu kapsamda insan haklarına saygı, adil çalışma koşulları, iş sağlığı ve güvenliği gibi sosyal sorumluluk ilkeleri göz önünde bulundurulur. Yine, bu standartlara uygunluğun belgelendirilmesi ve denetime hazır şekilde saklanması bankaların sorumluluğundadır.

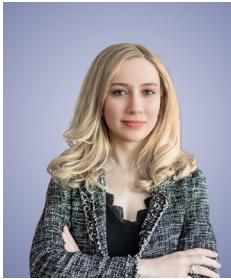
D. Raporlama

Bankalar, yeşil varlık oranının hesaplanmasında dikkate alınan varlıklara ilişkin olarak, belgelendirme, sınıflandırma, izleme ve kontrol süreçlerini oluşturmak ve bu süreçlere dair kurumsal politikaları belirlemekle yükümlüdür. Ayrıca, söz konusu süreçlerin sağlıklı işlemesi için gerekli veri altyapısını kurmak ve kapsamlı bir raporlama sistemini devreye almak bankaların sorumluluğundadır. BDDK, Raporlama zorunluluğunu banka türü ve büyüklüğü bazında belirlemeye ve farklılaştırmaya yetkilidir. Yeşil varlık oranına ilişkin raporlamalar, belirlenen süreler içerisinde BDDK'ya iletilecektir. Bu kapsamda BDDK'ya yapılacak raporlamalar 30 Haziran 2025 tarihinde başlamıştır.

E. İkincil Göstergeler ve Alt Sınırlar

Tebliğ, yeşil varlık oranını birincil anahtar performans göstergesi olarak tanımlarken, BDDK'ya yeni göstergeler belirleme yetkisi de vermektedir.

Ayrıca, bankaların yeşil varlık oranı ve diğer göstergelerdeki performansını artırmak amacıyla, BDDK alt sınırlar ve hedefler belirleyebilecek, bu yükümlülükleri karşılayamayan bankalara ise ilave sermaye yükümlülüğü dâhil olmak üzere gerekli tedbirleri uygulayabilecektir.

Elif Çopur Çelebi
e.copur@lbfpartners.com

Burak Çelebi
b.celebi@lbfpartners.com

Furkan Bozdağ
f.bozdag@lbfpartners.com